

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๒๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การทบทวน ปรับปรุง หรือยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของหน่วยงานต่างๆ

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๑๙๒๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๐๐๔/๗๔๓๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๑/๒๒๐ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๓/๑๑๗๒๕ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๕๓๐๗๕๗๐ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง การทบทวน ปรับปรุง หรือยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของหน่วยงานต่างๆ มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ขอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามมติคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ (การให้หน่วยงานคงได้รับสิทธิพิเศษต่อไป โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการได้รับสิทธิพิเศษ จำนวน ๑๓ หน่วยงาน การให้สิทธิพิเศษเพิ่มเติม จำนวน ๑ หน่วยงาน และยกเลิกการให้สิทธิพิเศษ จำนวน ๑ หน่วยงาน) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้กระทรวงกลาโหม (โรงงานแบตเตอรี่ทหาร) รับข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคมที่เห็นว่าแบตเตอรี่จากโรงงานแบตเตอรี่ทหารมีราคาแตกต่างจากท้องตลาดและไม่มีรองรับความต้องการใช้งานของรถยนต์บางรุ่นซึ่งหน่วยงานราชการมีใช้ในปัจจุบัน ไปพิจารณาด้วย

๒. คณะรัฐมนตรีมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กรณีบริษัทมหาชน จำกัด ที่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจบางแห่ง ยังคงได้รับสิทธิพิเศษอยู่ เช่น สิทธิพิเศษในการจำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบิน และการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น สมควรมีการพิจารณาความจำเป็นเหมาะสมของการให้สิทธิพิเศษดังกล่าวว่าจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนฯ ในระยะยาว ตลอดจนความสอดคล้องกับหลักการแข่งขันเสรีทางการค้าหรือไม่ประการใด จึงขอมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) รับผิดชอบพิจารณา แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒ 1 S.ค. 2553

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

V53-05-30 : รัชชชัย

รอง ลคร. ๐๕ 1 S.ค. 2553
ผอ.สวค. ๙ - 1 S.ค. 2553
ผชช. ๒๒/๑๑๗
ผอ.กลุ่ม พรพนม 1๐๙๗
นาค. ๒๖๒๗ 1๐๙๗
ผู้พิมพ์ ๒๒/๑๑๗

สว. 2/46
วันที่ 29 ก.ย. 2553
เวลา 10.50 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
7231
วันที่ 29 ก.ย. 2553 10.00

ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๑๗๒๕๙

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง การทบทวน ปรับปรุง หรือยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของหน่วยงานต่างๆ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง
๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๒๘๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘
 ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๔๒ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐
 ๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๐๐๕๒ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒
 ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๙๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒
 ๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔
 ๖. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว(ส) ๑๘๔๗ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐
 ๗. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๕๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๐
 ๘. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว(ส) ๑๕๑๔๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖
 ๙. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๕๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๒๖
 ๑๐. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑
 ๑๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๓๗๕๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓
 ๑๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๕๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖
 ๑๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑
 ๑๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๑๕๘๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑
 ๑๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๕๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๗

๑. ความเป็นมา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาตัดสินใจและลงมติในเรื่องต่างๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีบางเรื่องอาจซ้ำซ้อน ถ้าสมัย ไม่มีความจำเป็นแล้วสำหรับสถานการณ์ปัจจุบัน มีสาระไม่สอดคล้องกับบทบาทวิสัยทัศน์ของรัฐธรรมนูญ และกฎหมายปัจจุบัน ตลอดจนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย

/หลักเกณฑ์ ...

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรับไปดำเนินการตรวจสอบเพื่อประมวล ปรับปรุง และขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่จำเป็น และขัดกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจพิจารณาเสนอความเห็น ว่าสมควรยกเลิกหรือปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของหน่วยงานต่างๆ อย่างไร หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. การดำเนินการ

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาทบทวนสิทธิพิเศษที่หน่วยงานต่างๆ ได้รับตามมติคณะรัฐมนตรี หรือขอรับสิทธิพิเศษเพิ่มเติม ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒ แล้ว เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้ (๑) สนับสนุนเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจ ซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่ มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค” จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญข้างต้น รัฐจึงไม่มีนโยบายที่จะให้สิทธิพิเศษแก่หน่วยงานใดๆ เพิ่มเติมอีก เว้นแต่จะอยู่ในข่ายเข้าข้อยกเว้นดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีให้สิทธิพิเศษแก่หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานขอรับสิทธิพิเศษแล้ว เห็นว่า มีหน่วยงานที่สมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ (๑) พิจารณาให้คงได้รับสิทธิพิเศษต่อไป จำนวน ๑๓ หน่วยงาน (๒) พิจารณาให้ได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มเติม จำนวน ๑ หน่วยงาน เนื่องจากเป็นการให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้สิทธิพิเศษที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งยังมีความจำเป็นที่จะขอให้ได้รับสิทธิพิเศษต่อไป เนื่องจากยังคงมีภารกิจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรี ที่อนุมัติให้ได้รับสิทธิพิเศษไว้ (๓) พิจารณายกเลิกการได้รับสิทธิพิเศษ จำนวน ๑ หน่วยงาน เนื่องจากไม่มีภารกิจในการผลิต รับจ้างทำ จำหน่าย ให้บริการ หรือไม่มีความจำเป็นแล้วในสถานการณ์ปัจจุบัน หรือเป็นการให้สิทธิพิเศษที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

๒.๑ สิทธิพิเศษที่เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คงไว้ต่อไป โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการได้รับสิทธิพิเศษ จำนวน ๑๓ หน่วยงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และขอให้แจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบต่อไป ดังนี้

๒.๑.๑ สิทธิพิเศษของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในการรับจ้างหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือบริการประเภทพืช พืชจากเนื้อเยื่อ ทัศนกรรม และอาหารที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๒ อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือสั่งซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการประเภทพืช พืชจากเนื้อเยื่อ ทัศนกรรม และอาหารที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเป็นผู้ผลิตเอง ก็ให้สั่งจ้างหรือสั่งซื้อได้โดยวิธีกรณีพิเศษเป็นการเฉพาะราย นั้น

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปว่า ปัจจุบันมูลนิธิฯ เป็นองค์กรหลักในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์นายกกิตติมศักดิ์ ในการดำเนินกิจกรรมของมูลนิธิ ยังคงมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะในการประกอบสัมมาชีพและเพิ่มรายได้ของกลุ่มเป้าหมายต่อไปจนกว่าจะถึงเป้าหมาย คือ การพึ่งพาตนเอง โดยสานต่อกิจกรรมที่โครงการพัฒนาโดยมูลนิธิฯ ได้ริเริ่มให้ไว้ ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือบริการของมูลนิธิฯ เกิดจากการทดลองทำการฝึกปฏิบัติในแปลงปลูกพืช สถานปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและสถานปฏิบัติการทัศนกรรม โดยมีมูลนิธิฯ เป็นครู ชุมชนเป็นศิษย์ ซึ่งมูลนิธิฯ ต้องใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนั้น การขายจึงเป็นการลดค่าใช้จ่าย ยิ่งลดได้มากเท่าไร ก็จะมีต้นทุนสำหรับจำหน่ายเพื่อสาธารณกุศลและสาธารณประโยชน์มากขึ้น หน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจจึงควรสนับสนุนใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีคุณสมบัติ คุณภาพดี เทียบเท่าหรือเหนือกว่าสินค้าและบริการจากแหล่งอื่น ด้านการประชาสัมพันธ์ได้มีหนังสือแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการได้รับสิทธิพิเศษของมูลนิธิฯ ไปยังกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ทราบ ตลอดจนทำการติดต่อโดยตรงตามความจำเป็น โดยมีสถิติในการจำหน่ายหรือรับจ้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐.๐๖ ล้านบาท

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีให้สิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวแก่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องจากการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง เป็นไปเพื่อเกิดพระเกียรติและสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และมีลักษณะเฉพาะออกไปในด้านการแก้ไขปัญหาและสงเคราะห์ราษฎร การพัฒนาชุมชน แก้ไขปัญหาสังคม และการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ จึงถือได้ว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับสิทธิพิเศษที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้รับเป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จะเลือกซื้อหรือจ้างหรือไม่ก็ได้ การให้สิทธิพิเศษดังกล่าวจึงไม่เป็นการขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ คงได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไปตามเดิม แต่เนื่องจากสิทธิพิเศษดังกล่าวใช้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการพัสดุ โดยวิธีกรณีพิเศษ ซึ่งอาจเรียกชื่อแตกต่างกัน จึงเห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๒ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

/*กรณี ...

“กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือสั่งซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการประเภทพืช พืชจากเนื้อเยื่อ หัตถกรรม และอาหารที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเป็นผู้ผลิตหรือจำหน่ายเอง ให้สามารถติดต่อซื้อหรือจ้างได้โดยตรง โดยวิธีการพิเศษหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”

๒.๑.๒ สิทธิพิเศษของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ในการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัย

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๓ เห็นชอบในการให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ เกี่ยวกับการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัยแก่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เช่นเดียวกับการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ๒ ข้อ ดังนี้

(๑) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือใช้บริการด้านวิชาการและการวิจัยจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ให้ดำเนินการสั่งจ้างหรือใช้บริการภายในขอบวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบันฯ ได้โดยวิธีการพิเศษ

(๒) สำหรับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมียุทธศาสตร์หรือมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะของตนเอง เห็นสมควรขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ได้พิจารณาสั่งการให้ถือปฏิบัติเป็นการภายในอีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปัจจุบันยังคงดำเนินการด้านวิชาการและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และที่ผ่านมามีการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัยอยู่ในรูปของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีข้อตกลงความร่วมมือด้านวิชาการและวิจัยกับสถาบันฯ เป็นครั้งคราว ซึ่งไม่เคยคิดค่าบริการใด ๆ เช่น บุคลากรที่สถาบันยืมตัวมาปฏิบัติงาน สามารถส่งนักศึกษา ระดับปริญญาโท – เอก มาปฏิบัติงานวิจัยในห้องปฏิบัติการของสถาบันฯ ได้ แล้วตีพิมพ์ผลงานวิจัยร่วมกัน หรือจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรร่วมกัน หรือการจัดให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าเยี่ยมชม เป็นต้น และเนื่องจากสถาบันฯ มินโยบายในด้าน Translational Research ซึ่งจะมีการให้บริการทางด้านวิจัยได้เพิ่มมากขึ้น จึงขอให้คงสิทธิพิเศษในการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัยของสถาบันฯ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่สนใจมาใช้บริการได้ต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีให้สิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวแก่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เห็นว่าเป็นการให้สิทธิพิเศษในการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัยเช่นเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีเคยให้สิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวแก่

มหาวิทยาลัยของรัฐ กรณีนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์แจ้งว่า การให้บริการด้านวิชาการ และการวิจัยของสถาบันฯ ที่ผ่านมา เป็นการให้บริการในรูปของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือ มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีข้อตกลงความร่วมมือด้านวิชาการและการวิจัยกับสถาบันฯ เป็นครั้งคราว โดยไม่มีการคิดค่าบริการใดๆ แต่เนื่องจากปัจจุบันสถาบันฯ มีนโยบายในด้าน Translational Research ซึ่งจะมีการให้บริการทางด้านวิจัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในโอกาสต่อไปอาจมีการคิดค่าบริการ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้สถาบันฯ คงได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไปตามเดิม แต่เนื่องจากสิทธิพิเศษดังกล่าวใช้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการพัสดุ โดยวิธีกรณีพิเศษ ซึ่งอาจเรียกชื่อแตกต่างกัน จึงเห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๓ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

(๑) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือใช้บริการด้านวิชาการและการวิจัยจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ให้ดำเนินการสั่งจ้างหรือใช้บริการภายในขอบวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบันฯ ได้โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ

(๒) สำหรับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะของตนเอง เห็นสมควรขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ได้พิจารณาสั่งการให้ถือปฏิบัติเป็นการภายในอีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒.๑.๓ สิทธิพิเศษขององค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด และสถาบันเกษตรกร ในการจำหน่ายข้าวสารและเครื่องอุปโภคและบริโภค

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๔ เห็นชอบในการให้สิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับแก่หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับการจัดจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภคตามนโยบายของรัฐบาล โดยกำหนดหลักเกณฑ์รวม ๔ ข้อ ดังนี้

(๑) ถ้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ประสงค์จะซื้อข้าวสาร จากองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่ใกล้ที่สุด ให้แจ้งหน่วยงานและหรือสถาบันเกษตรกรดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๓ ราย เพื่อให้มาเสนอราคาและให้ซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุดโดยวิธีกรณีพิเศษ

(๒) หากหน่วยงานตามข้อ (๑) ประสงค์จะซื้อสินค้าประเภทเครื่องบริโภค จากองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป องค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น ชุมชนุสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่ใกล้ที่สุด ให้แจ้งหน่วยงานและหรือสถาบันเกษตรกรดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๓ ราย เพื่อให้มาเสนอราคาและให้ซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุดโดยวิธีกรณีพิเศษ

(๓) หากมีหน่วยงานจัดตั้งขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการทำนองเดียวกับข้อ (๑) และข้อ (๒) ข้างต้น ให้กระทรวงการคลังโดยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาให้สิทธิพิเศษตามข้อ (๑) และข้อ (๒) ข้างต้นได้โดยมิต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

(๔) หากหน่วยงานตามข้อ (๑) มีปัญหาหรือข้อสงสัยในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดหารือกับกระทรวงการคลัง และให้กระทรวงการคลังโดยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ เป็นผู้วินิจฉัยปัญหาหรือข้อสงสัยดังกล่าว

หน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวข้างต้น ยกเว้น องค์การอุตสาหกรรมห้องเย็นและองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นสอดคล้องตรงกัน สรุปว่า ปัจจุบันหน่วยงานยังมีภารกิจในการบริหารจัดการโครงการของรัฐบาล ตามนโยบายแก้ไขปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกรด้วยการพยุงราคาหรือรับซื้อสินค้าด้านการเกษตรจากเกษตรกรผู้ผลิต รวมทั้งแก้ไขปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภคขาดแคลน ปัญหาการกักตุนสินค้าเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและของประชาชนโดยทั่วไป การได้รับสิทธิพิเศษตามนัยข้างต้น จะเป็นผลดีแก่หน่วยงานราชการได้มีทางเลือกในการจัดหาข้าวสารและเครื่องบริโภคต่อไป สำหรับสถิติในการจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภค โดยวิธีกรณีพิเศษ ในส่วนขององค์การคลังสินค้า มียอดจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภค ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๕๖๕.๑๑ ล้านบาท และ ๗๗๑.๖๘ ล้านบาท ตามลำดับ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) มียอดจำหน่ายข้าวสาร ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๑ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๑.๗๒ ล้านบาท องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย มียอดจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภค ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๖.๘๘ ล้านบาท และ ๑,๘๗๔.๒๕ ล้านบาท ตามลำดับ และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) มียอดจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภค ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๕๑ ล้านบาท และ ๗๗.๔๓ ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับองค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น ปรากฏว่า ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ ให้ยุบเลิกไปแล้ว ตามนัยพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ส่วนองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ยุบเลิกไปแล้วเช่นกัน ตามนัยพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกันแล้ว ทั้งสองฉบับ

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีให้สิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ เกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวสารและเครื่องบริโภคแก่หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เนื่องมาจากหน่วยงานดังกล่าวมีภารกิจในการบริหารจัดการโครงการของรัฐบาล ตามนโยบายแก้ไขปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ช่วยเหลือเกษตรกรด้วยการพยุงราคาหรือรับซื้อสินค้าด้านการเกษตรจากเกษตรกรผู้ผลิต รวมทั้งแก้ไขปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภคขาดแคลน ปัญหาการกักตุนสินค้า ซึ่งกิจการดังกล่าวเป็นกรณีที่รัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือหรือกลไกของรัฐในการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งถือว่ามีผลจำเป็นทางเศรษฐกิจ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จะเลือกซื้อหรือไม่ก็ได้ จึงไม่เป็นการขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้หน่วยงานต่างๆ ข้างต้น คงได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไป แต่เนื่องจากองค์การอุตสาหกรรมห้องเย็นและองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ได้ยุบเลิกกิจการไปแล้ว จึงเห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๔ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

“อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะซื้อข้าวสารและสินค้าประเภทเครื่องอุปโภคและบริโภคจากองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่ใกล้ที่สุด ให้แจ้งหน่วยงานและหรือสถาบันเกษตรกรดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๓ ราย เพื่อให้มาเสนอราคาและให้ซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุดโดยวิธีกรรมพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกันตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”

๒.๑.๔ สิทธิพิเศษขององค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การค้ำของคุรุสภา เดิม) ในการจำหน่ายเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และวัสดุสำนักงาน

ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้ำของคุรุสภา ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การค้ำของ สกสค.) ไว้ ดังนี้

(๑) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๔ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๕ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้สรุปว่า “อนุมัติให้โรงเรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยราชการ สามารถซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่ทางองค์การค้ำฯ ผลิตออกจำหน่ายตามแบบที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กำหนดได้โดยตรง โดยไม่ต้องสืบราคาหรือประกวดราคา ทั้งนี้ ไม่เป็นการบังคับแก่ส่วนราชการแต่อย่างใด”

(๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๖ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุสำนักงานต่างๆ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการสรุปว่า “กรณีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประสงค์จะซื้อวัสดุสำนักงานต่างๆ ยกเว้นกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษไว้ใช้ในราชการ จากองค์การค้ำของคุรุสภาให้ดำเนินการจัดซื้อได้โดยวิธีกรณีพิเศษ ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท”

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปว่า เดิม องค์การค้ำของคุรุสภา เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติครูพุทธศักราช ๒๔๘๘ มีวัตถุประสงค์เป็นผู้ผลิต จัดหา จำหน่ายหนังสือแบบเรียน เครื่องแบบสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องใช้ทางการศึกษาทุกชนิด เครื่องเขียน อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน รวมทั้งรับจ้างพิมพ์งานของส่วนราชการและเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รายได้ส่วนหนึ่งใช้สนับสนุนเกี่ยวกับสวัสดิการของบุคลากรทางการศึกษา (ครู) คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้การสนับสนุนโดยให้ได้รับสิทธิพิเศษในการจำหน่ายหรือให้บริการในเรื่องต่าง ๆ ปัจจุบัน องค์การค้ำของคุรุสภาได้โอนหน่วยงานไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ และใช้ชื่อว่า องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือ องค์การค้ำของ สกสค. ซึ่งยังคงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานฯ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการจัดการศึกษาเรื่องสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รักษาคุณภาพด้านคุณภาพและราคาสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษา และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนเป็นองค์การเพื่อพัฒนาสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมา องค์การค้ำของ สกสค. ได้ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ระบบการศึกษาของชาติตลอดมา โดยเฉพาะได้ตรึงราคาหนังสือเรียน ไม่ขึ้นราคาติดต่อกันมาหลายปีตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ มิให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับความเดือดร้อน แม้ว่าต้นทุนการผลิตได้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันมีการแข่งขัน ภายใต้การเปิดเสรีทางการศึกษา อีกทั้งการดำเนินกิจการขององค์การค้ำของ สกสค. บริหารงานในรูปแบบรัฐวิสาหกิจกิจการราชการ มิได้มุ่งเน้นกำไรสูงสุดและมิได้ดำเนินการไปเพื่อประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ องค์การค้ำของ สกสค. จึงมีความจำเป็นที่จะขอให้คงได้รับสิทธิพิเศษต่อไป เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและอำนวยความสะดวกในการสั่งซื้อสั่งจ้างให้แก่ส่วนราชการต่างๆ ทั้งนี้ โดยในด้านการประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการจัดทำหนังสือไปยังส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยสนับสนุนอุดหนุนสั่งซื้อสั่งจ้างจากองค์การค้ำของ สกสค. ด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติการจำหน่ายหรือให้บริการแก่หน่วยงานราชการ สถานศึกษาต่างๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ -

๒๕๕๑ ในส่วนของการจำหน่ายวัสดุสำนักงาน คิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๕๗.๘๔ ล้านบาท และงานจ้างพิมพ์ จำนวนทั้งสิ้น ๔๓๔.๘๒ ล้านบาท ดังนั้น หากมีการปรับปรุงหรือยกเลิกสิทธิพิเศษ อาจส่งผลทำให้ไม่อาจเข้าไปควบคุมรักษาระดับราคาของหนังสือเรียน สื่อ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ ให้เป็นธรรมแก่นักเรียนและผู้ปกครองตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับองค์การค้ำของ สกสศ. มีข้อจำกัดในการบริหารงาน โดยขาดความคล่องตัวทางด้าน การตลาดเมื่อเปรียบเทียบกับเอกชน นอกจากนี้ ยังจะทำให้ขาดรายได้โดยเฉพาะจากการจัดขายสินค้ากลุ่มงบประมาณ และอาจส่งผลกระทบต่อกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐบาลในการดำเนินนโยบายรักษาระดับราคาของหนังสือเรียนที่เป็นธรรม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนและผู้ปกครอง

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้ำของ สกสศ. ในเรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่าเป็นไปเพื่อหารายได้ และอำนวยความสะดวกในเรื่องเครื่องมือ เครื่องใช้ในการศึกษา ซึ่งผลประโยชน์หรือกำไรส่วนหนึ่งจะนำมาใช้ส่งเสริม สนับสนุน และ บำรุงการศึกษา ตลอดจนใช้เพื่ออุปการะช่วยเหลือครูหรือครอบครัวของครู อีกทั้งองค์การค้ำของ สกสศ. มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตลอดจนอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม และใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีและผลิตได้ในเมืองไทยเป็นหลัก รักษามาตรฐาน คุณภาพ ให้เหมาะสมกับการใช้งานทางการศึกษา รวมถึงให้มีการใช้ทรัพย์สินของรัฐที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดก่อนที่จะไปซื้อหรือจ้างจากเอกชน ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้ำของ สกสศ. เป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ มิได้เป็นการบังคับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องซื้อหรือจ้างจากองค์การค้ำของ สกสศ. แต่เพียงแห่งเดียว แต่หากประสงค์จะซื้อหรือจ้างจากองค์การค้ำของ สกสศ. ก็เปิดโอกาสให้สามารถเลือกใช้บริการจากองค์การค้ำของ สกสศ. ได้โดยไม่ต้องแข่งขันราคา ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงเห็นสมควรสนับสนุนให้ องค์การค้ำของ สกสศ. ได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไป

แต่โดยที่มีมติคณะรัฐมนตรีให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้ำของ สกสศ. มีอยู่หลายฉบับ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ง่ายต่อการปฏิบัติในการสืบค้นและอ้างอิงของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรทบทวน ปรับปรุง หลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้ำของ สกสศ. เสียใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ที่กำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานไว้ว่า “กรณีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประสงค์จะซื้อวัสดุสำนักงานต่าง ๆ ยกเว้นกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษไว้ใช้ในราชการจากองค์การค้ำของคุรุสภาให้ดำเนินการจัดซื้อได้โดยวิธีกรณีพิเศษ ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท” ที่ประชุมเห็นควรให้ตัดข้อความคำว่า “ยกเว้นกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ” ออกเนื่องจาก เดิม คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง สั่งซื้อกระดาษ

/และ ...

และผลิตภัณฑ์กระดาษจากบริษัท โรงงานอุตสาหกรรมกระดาษบางปะอิน จำกัด แต่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น เป็นเวลา ๒๐ ปี เมื่อปัจจุบัน ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเรียกเลิกการให้สิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ การตัดข้อความดังกล่าวออกไป จึงมิได้เป็นการให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้าของ สกสค. เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เนื่องจากกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษจัดเป็นวัสดุสำนักงานอย่างหนึ่ง ซึ่งการให้สิทธิพิเศษแก่องค์การค้าของ สกสค. ในการจำหน่ายวัสดุสำนักงานแก่หน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการนั้น มติคณะรัฐมนตรีได้จำกัดสิทธิการซื้อโดยไม่ต้องแข่งขันราคาไว้ด้วยวงเงิน โดยให้สามารถซื้อได้เพียงวงเงินไม่เกิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๕ และ ๖ ตามลำดับ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

“อนุมัติให้องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การการค้าของ สกสค.) ได้รับสิทธิพิเศษในการจำหน่ายเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และวัสดุสำนักงาน โดยให้หน่วยงานของทางราชการดังต่อไปนี้ สามารถติดต่อซื้อได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้น ๆ ถือปฏิบัติ ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่ทางองค์การการค้าของ สกสค. ผลิตออกจำหน่ายตามแบบที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กำหนด ของโรงเรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการ

(๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดซื้อวัสดุสำนักงานต่าง ๆ ไว้ใช้ในราชการ จากองค์การการค้าของ สกสค. ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท”

๒.๑.๕ สิทธิพิเศษของร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรนิติบุคคล
ในการจำหน่ายวัสดุการเกษตรที่เป็นพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๗ อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะจัดซื้อวัสดุการเกษตรที่เป็นพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ซึ่งมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ในวงเงินที่ต้องปฏิบัติตามวิธีสอบราคา ตามระเบียบพัสดุที่หน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติ ดำเนินการสอบราคาจากร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร-แห่งประเทศไทย จำกัด องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลและเป็นผู้ผลิตเอง แล้วจัดซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุด นั้น

/หน่วยงาน ...

หน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเสนอความเห็น สอดคล้องตรงกัน สรุปว่า ปัจจุบันหน่วยงานยังมีภารกิจตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้สิทธิพิเศษไว้ เพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดีและมีราคาเหมาะสม สำหรับให้บริการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อให้เกิดรายได้อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาอาชีพการเกษตร และส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนต่อไป โดยชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด มีสถิติ การจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓.๘๘ ล้านบาท

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณา วัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ เกี่ยวกับการจำหน่ายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ แก่หน่วยงานดังกล่าว นั้น เป็นไปเพื่อให้เกิดการแข่งขันในด้านราคาระหว่างหน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษด้วยกัน ซึ่งจะทำให้หน่วยงานผู้ซื้อได้รับประโยชน์สูงสุด และได้สินค้าคุณภาพดี มีราคาที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นการ สนับสนุนสหกรณ์ต่างๆ ที่เกิดจากการรวมตัวกันของประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้หันมาสนใจการปรับปรุง พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ของตน โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้และความมั่นคง ในอาชีพให้กับชุมชน ซึ่งย่อมจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและถือได้ว่า มีความจำเป็นทาง เศรษฐกิจและเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับการได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าว เป็นสิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จะเลือก ซื้อหรือไม่ก็ได้ จึงไม่เป็นการขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาให้สหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลและเป็นผู้ผลิตเอง คงได้รับสิทธิพิเศษต่อไป ตามเดิม แต่เนื่องจากสิทธิพิเศษดังกล่าว ใช้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งแต่ละ หน่วยงานมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการพัสดุ โดยวิธีกรณีพิเศษ ซึ่งอาจเรียกชื่อแตกต่างกันจึงเห็นควร ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๗ และกำหนดหลักเกณฑ์ ใหม่เป็น ดังนี้

“อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์ จะจัดซื้อวัสดุการเกษตรที่เป็นพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ซึ่งมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ในวงเงิน ที่ต้องปฏิบัติตามวิธีสอบราคาหรือประกวดราคาตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ ให้ดำเนินการแจ้งร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลและเป็นผู้ผลิตเองเสนอราคา แล้วจัดซื้อ จากรายที่เสนอราคาต่ำสุด โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบ ว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”

๒.๑.๖ สิทธิพิเศษของ บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ในการจำหน่ายอุปกรณ์อากาศยานหรือจ้างซ่อมอากาศยานและอุปกรณ์

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๘ อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะซื้อหรือจ้างบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด เกี่ยวกับพัสดุอุปกรณ์อากาศยานหรือการซ่อมอากาศยานและอุปกรณ์ ให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างซ่อมได้ โดยวิธีกรณีพิเศษ นั้น

บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปว่า ปัจจุบันยังคงมีความจำเป็นที่จะขอให้คงได้รับสิทธิพิเศษตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันสถานะของบริษัทฯ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๒ มีทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน ๕๐๘,๘๘๖ หุ้น และกองทุนสวัสดิการกองทัพอากาศ จำนวน ๔๘๘,๘๘๖ หุ้น โดยในระยะเวลาที่ผ่านมามีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ จัดซื้ออุปกรณ์อากาศยานหรือจ้างบริการซ่อมบำรุงอากาศยานกับบริษัทฯ โดยใช้วิธีกรณีพิเศษตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีศักยภาพในการดำเนินงาน โดยได้รับการรับรองเป็นหน่วยงานซ่อมอากาศยานจากกรมการขนส่งทางอากาศจากกรมการขนส่งทางอากาศ กระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นสมาชิกของสมาพันธ์การบินระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) ที่ถือว่าเป็นมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับแก่หน่วยงานของรัฐที่เป็นลูกค้าของบริษัทฯ ดังนั้น หากให้บริษัทฯ ได้รับสิทธิพิเศษต่อไปอีก จะส่งผลกระทบต่อทางด้วนบวก กล่าวคือ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการจัดซื้อหรือจ้างโดยวิธีอื่นๆ ของหน่วยงานภาครัฐได้เป็นอย่างดี ลดการสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ เกิดการสร้างงานใหม่และเพิ่มรายได้ในประเทศในการบริหารงานของบริษัทฯ จะเสียเงินตราในต่างประเทศเฉพาะการสั่งซื้ออะไหล่กับต่างประเทศประมาณร้อยละ ๔๐ หรือประมาณ ๔,๘๓๔.๗๒ ล้านบาทเท่านั้น และในอนาคต หากมีการพิจารณาตั้งศูนย์ผลิตหรือศูนย์กระจายชิ้นส่วนอะไหล่อากาศยานขึ้นในประเทศไทย จะลดเงินตราส่วนนี้ได้อีกระยะร้อยละ ๑๕ ของยอดรวม บริษัทฯ มีการจ้างพนักงาน จำนวน ๕๗๐ คน นับว่าเป็นการส่งเสริมในการพัฒนาต่อยอด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและศักยภาพในการซ่อมบำรุงอากาศยานของประเทศที่มีอยู่อย่างกระจุกกระจาย ให้มีการบูรณาการ เกิดเป็นศูนย์ซ่อมอากาศยานเป็นส่วนรวมของประเทศที่มีความเป็นมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางสนับสนุนนโยบายของประเทศที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินแห่งภูมิภาค และที่สำคัญจะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ไม่กระจุกกระจายดังเช่นในอดีต ในส่วนการดำเนินงานของบริษัทฯ ๕ ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประเทศชาติทั้งด้านคุณภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการซ่อมอากาศยาน และด้านความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะด้านความมั่นคงของชาตินั้น บริษัทฯ สามารถรับงาน โครงการซ่อมและพัฒนาอากาศยาน ซึ่งถือว่าเป็นระบบอาวุธหลักของกองทัพได้เองภายในประเทศที่สำคัญ สำหรับผลกระทบต่อทางด้านลบ

/หาก...

หากมีการยกเลิกการให้สิทธิพิเศษ จะส่งผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดินที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐได้รับ เนื่องจากโครงการต่างๆ เหล่านี้จะถูกส่งไปดำเนินการโดยบริษัทในต่างประเทศทั้งหมด และมูลค่าโครงการเหล่านี้ หากถูกส่งไปดำเนินการต่างประเทศ ราคาจะสูงกว่าจ้างบริษัทฯ เป็นผู้ดำเนินการในประเทศประมาณ ๑.๘ - ๒.๕ เท่า ดังนั้น นโยบายของรัฐที่จะให้มีการเกิดศูนย์ซ่อมอากาศยานที่เป็นส่วนรวมของประเทศ และสามารถรองรับการซ่อมบำรุงอากาศยานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงคงเกิดขึ้นไม่ได้ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจ แรงงาน ตลอดจนการพัฒนากิจการของบริษัทฯ ทุกด้านจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก โดยบริษัทฯ มีสถิติการรับจ้างซ่อมอากาศยานและอุปกรณ์แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๒ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๔๘๒.๐๔ ล้านบาท และสถิติในการขายอะไหล่และอุปกรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๒ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๐๖๕.๐๖ ล้านบาท

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวแก่บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด แล้ว เป็นนโยบายของรัฐที่ต้องการลดการสูญเสียเงินตรามิให้รั่วไหลออกนอกประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมการซ่อมอากาศยานในประเทศมีจำนวนน้อยราย นอกจากนี้ ยังเป็นไปเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการให้บริการด้านอุตสาหกรรมการบินที่มีมาตรฐานและเชื่อถือได้ในด้านความปลอดภัย ให้เกิดขึ้นภายในประเทศ ซึ่งในโอกาสต่อไปจะส่งผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินแห่งภูมิภาค ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ในส่วนการดำเนินงานของบริษัทฯ จะก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่บุคลากรภายในประเทศ อันจะเป็นการส่งเสริมในการพัฒนาต่อยอด เพิ่มขีดความสามารถ ของบุคลากรและศักยภาพในการซ่อมบำรุงอากาศยานของประเทศ ทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ และโดยที่บริษัทฯ มีการพัฒนาเทคโนโลยีการซ่อมอากาศยานให้สามารถรับงานโครงการซ่อมและพัฒนาอากาศยาน ซึ่งถือว่าเป็นระบบอาวุธหลักของกองทัพได้เองภายในประเทศ จึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่สมควรให้การสนับสนุนบริษัทฯ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน และเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับการได้รับสิทธิพิเศษของบริษัทฯ ดังกล่าวข้างต้น เป็นการให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐที่จะเลือกซื้อหรือจ้างหรือไม่ก็ได้ ซึ่งไม่เป็นการขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ตามนัยข้างต้น ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้บริษัทฯ คงได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไปตามเดิม แต่เนื่องจากสิทธิพิเศษดังกล่าวใช้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการพัสดุ โดยวิธีกรณีพิเศษ ซึ่งอาจเรียกชื่อแตกต่างกัน จึงเห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๘ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

/“อนุมติ ...

“อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะซื้อหรือจ้างบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด เกี่ยวกับพัสดุอุปกรณ์อากาศยานหรือการซ่อมอากาศยานและอุปกรณ์ให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างซ่อมได้ โดยวิธีการพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้น ๆ ถือปฏิบัติ”

๒.๑.๗ สิทธิพิเศษของมหาวิทยาลัยของรัฐและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัย

เดิม คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้หน่วยงานต่างๆ ได้รับสิทธิพิเศษในการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยไว้ รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

(๑) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๕ อนุมัติให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้รับสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สั่งจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการให้การศึกษาวิจัยและการให้บริการในลักษณะอื่นที่เป็นงานด้านวิชาการและการวิจัยได้โดยวิธีการพิเศษ

(๒) มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๐ อนุมัติให้ทุกมหาวิทยาลัยของรัฐได้รับสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัย ในขอบเขตสาขาวิชาที่จัดให้มีการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัยนั้นๆ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สั่งจ้างหรือให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยจากมหาวิทยาลัยของรัฐดังกล่าวได้โดยวิธีการพิเศษ

(๓) สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๑ อนุมัติให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (ปัจจุบันเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ) ได้รับสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับเกี่ยวกับการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัย เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ต่อมา คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) ได้แจ้งเวียนหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๑๒๐๔/ว ๒๓๑๔ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๘ กำหนดแนวทางปฏิบัติและแนววินิจฉัยเกี่ยวกับการจ้างมหาวิทยาลัยของรัฐในการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยไว้ สรุปว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้มีการจ้างที่ปรึกษาแยกเป็นการจัดหาประเภทหนึ่ง และการจ้างที่ปรึกษานี้หมายความรวมถึงการจ้างวิจัยและการจ้างบริการทางวิชาการ

/บางส่วน...

บางส่วนด้วย โดยการจ้างที่ปรึกษาามีวิธีการดำเนินการจ้างได้ ๒ วิธี คือวิธีตกลง และวิธีคัดเลือก ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ กวพ. อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๒ (๑) และ (๕) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่ส่วนราชการมีความประสงค์จะจ้างมหาวิทยาลัยของรัฐให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการจ้างที่ปรึกษาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วให้ส่วนราชการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงได้โดยอนุโลม”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ชี้แจงว่า ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยของรัฐรวมทั้งสิ้น ๓๘ แห่ง ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ๑๓ แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๒๕ แห่ง โดยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังมีความจำเป็นที่จะขอให้คงได้รับสิทธิพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป เนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังมีความต้องการสั่งจ้างหรือใช้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัย จากมหาวิทยาลัยของรัฐโดยวิธีกรณีพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจที่กระทำต่อเนื่องระยะยาวที่หน่วยงานผู้ว่าจ้างไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญให้บริการวิชาการนั้นๆ มาอย่างต่อเนื่อง การบริการทางด้านวิชาการและการวิจัยเป็นการนำองค์ความรู้ของคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยออกไปเผยแพร่เพื่อพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ระบบและแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้ประชาชนได้รับคุณภาพชีวิตที่ดี ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า คณาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยจะได้รับประสบการณ์และการสั่งสมความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการจัดบริการวิชาการและการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพสูงขึ้น ทั้งนี้ หากยกเลิกสิทธิพิเศษดังกล่าวอาจกระทบต่อบทบาทในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่ใช่องค์กรค้ากำไร ซึ่งการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยจะมีลักษณะเป็นกลางและเชื่อถือได้ในทางวิชาการ และส่งผลให้มหาวิทยาลัยขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานและบริหารจัดการงานวิจัย ไม่สามารถให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยได้อย่างเต็มที่ และมีภาระต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพราะต้องเพิ่มระบบการจัดการเชิงธุรกิจในการเข้าสู่การแข่งขันอย่างเต็มตัว ทั้งยังทำให้คณาจารย์และนักศึกษาจะเสียโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาทักษะ ประสบการณ์ด้านวิชาการ วิชาชีพจากที่ได้ปฏิบัติจริง ตลอดจนหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐขาดความคล่องตัวในการสั่งจ้างหรือใช้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัย ดังนั้น เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติงานจริงอันเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งทางวิชาการ ช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการอุดมศึกษา และจะเป็นประโยชน์เป็นอย่างมากต่อสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานของรัฐ จึงขอให้คงได้รับสิทธิพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป

ส่วนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งแจ้งว่าขอให้สถาบันฯ คงได้รับสิทธิพิเศษต่อไปตามเดิม เนื่องจากยังคงมีภารกิจตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้สิทธิพิเศษไว้ และยังคงปฏิบัติภารกิจในโครงการต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีสถิติการให้บริการแก่หน่วยงานของทางราชการโดยใช้วิธีการพิเศษ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๕๕.๒๑ ล้านบาท

นอกจากนี้ ได้มีหน่วยงานภาคเอกชน ๒ แห่ง ได้แก่ บริษัท ไอดับเบิลยูบี - สยามเทค จำกัด และ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.) ร้องเรียนขอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษแก่มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง เนื่องจากขณะนี้บริษัทที่ปรึกษาไทยที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงการคลังรวมหลายพันบริษัท ทำให้เกิดการแข่งขันกันตามกลไกตลาดโดยปกติอยู่แล้ว การให้สิทธิพิเศษแก่มหาวิทยาลัยต่างๆ สามารถรับงานที่ปรึกษาจากหน่วยงานราชการได้โดยไม่ต้องแข่งขัน ทำให้ไม่มีการแข่งขันตามกลไกธุรกิจ และเกิดความไม่เป็นธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินไทย ก่อให้เกิดผลเสียหาย และส่งผลให้มหาวิทยาลัยต่างๆ มิได้ประกอบภารกิจเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการทำวิจัยตามที่ปรากฏในสากล

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณามติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ เกี่ยวกับการให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยแก่หน่วยงานดังกล่าว เห็นว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการ คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ การศึกษา วิจัย วิเคราะห์ สามารถนำผลการศึกษา การวิจัยดังกล่าวไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อการพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ ซึ่งการที่รัฐให้สิทธิพิเศษดังกล่าวเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์โดยตรงกับการศึกษา อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และปัจจุบันหน่วยงานดังกล่าวยังคงให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยตามเจตนารมณ์ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้ ประกอบกับการให้สิทธิพิเศษดังกล่าว เป็นสิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จะเลือกจ้างหรือไม่ก็ได้ ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้หน่วยงานข้างต้นได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าวต่อไป แต่เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษเกี่ยวกับให้บริการทางด้านวิชาการและการวิจัยมีอยู่หลายฉบับและใช้มาเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานสภาพัฒนาการศกฯ ที่ได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องดังกล่าว ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ปัจจุบันได้เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแล้ว ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและให้เกิดความสะดวก คล่องตัว ในทางปฏิบัติ ตลอดจนใช้อ้างอิงและสืบค้น

จึง...

จึงเห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ และ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๕ ๑๐ และ ๑๑ ตามลำดับ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้ สิทธิพิเศษใหม่ ดังนี้

“อนุมัติให้สิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ เกี่ยวกับการให้บริการทางด้าน วิชาการและการวิจัยแก่หน่วยงานต่างๆ ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง ที่มีหลักสูตรกำหนดไว้ในขอบเขตสาขาวิชา ที่ได้จัดให้มีการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัยนั้น ๆ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมทางด้าน วิชาการและการวิจัยอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การให้บริการเพื่อการดังกล่าวจะต้องไม่มีผลกระทบเสียหายต่อ การสอน การวิจัย และการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ โดยปกติของข้าราชการ คณาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษา

(๒) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะจ้างหรือใช้บริการทางวิชาการหรือการวิจัย ในลักษณะเป็นการจ้างที่ ประึกษา สามารถติดต่อจ้างหรือขอใช้บริการจากหน่วยงานดังกล่าวได้โดยตรง”

๒.๒ สิทธิพิเศษที่เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้สิทธิพิเศษเพิ่มเติม จำนวน ๑ หน่วยงาน ได้แก่ โรงงานเบตเตอร์ทหาร กองโรงงานอุตสาหกรรม กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

เดิม คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๒ อนุมัติให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับแก่องค์การเบตเตอร์ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงาน อื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะจัดซื้อหรือจ้างผลิตเบตเตอร์และส่วนประกอบของเบตเตอร์จากองค์การเบตเตอร์ ให้สามารถดำเนินการซื้อหรือจ้างได้ โดยวิธีกรณีพิเศษ ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การเบตเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ยุบเลิกองค์การเบตเตอร์ และให้คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีโอนทรัพย์สินที่ยังคง เหลืออยู่ให้แก่กระทรวงกลาโหม ด้วยเหตุดังกล่าว กระทรวงการคลังโดยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษ ของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกการให้สิทธิพิเศษแก่องค์การ เบตเตอร์ เนื่องจากไม่มีความจำเป็นแล้วในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๓ เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้ยกเลิก มติคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิพิเศษดังกล่าวแก่องค์การเบตเตอร์ ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๔ อนุมัติในหลักการให้จัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนโรงงาน เบตเตอร์ขึ้นใหม่ ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ ซึ่งกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

/ได้ ...

ได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียน โรงงานแบตเตอรี่ทหาร พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยระเบียบฯ ข้อ ๗ กำหนดวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนไว้ ดังนี้

“๗.๑ ผลิตแบตเตอรี่สนับสนุนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม

๗.๒ ดำเนินการผลิต รับจ้างผลิตแบตเตอรี่ วัสดุพลอยได้จากการผลิต และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับแบตเตอรี่ อีกทั้งการจัดหาชิ้นส่วนสิ่งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานที่กระทรวงกลาโหมกำหนดหรือได้รับการสั่งซื้อ สั่งจ้าง เพื่อใช้และขายให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามรายการที่มีการร้องขอ

๗.๓”

กรมการอุตสาหกรรมทหาร จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้โรงงานแบตเตอรี่ทหารได้รับสิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อพิจารณามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่ลงมติอนุมัติในหลักการ ให้จัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนโรงงานแบตเตอรี่ ขึ้นใหม่แล้ว เห็นว่า เป็นไปเพื่อให้การดำเนินงานของโรงงานแบตเตอรี่ทหาร สามารถตอบสนองภารกิจ ความต้องการของกองทัพ และให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นปราศจากข้อจำกัดของกรอบวัตถุประสงค์ เงินทุนหมุนเวียน โรงงานแบตเตอรี่เดิม ที่ไม่สามารถรับจ้างผลิตหรือขายแบตเตอรี่ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นลูกค้าเดิมขององค์การแบตเตอรี่ และมีความจำเป็นต้องใช้ แบตเตอรี่ชนิดพิเศษที่ผลิตได้จากโรงงานแบตเตอรี่ทหารเพียงแห่งเดียวในประเทศ ซึ่งการขยายกรอบวัตถุประสงค์ จะทำให้โรงงานแบตเตอรี่ทหารสามารถดำรงกิจการและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ ตลอดจนได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อเงินทุนหมุนเวียน และประเทศ ดังนั้น จึงนับว่าเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และเห็นควร สนับสนุนให้โรงงานแบตเตอรี่ทหาร บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าว ประกอบกับการขอรับสิทธิพิเศษของ โรงงานแบตเตอรี่ทหาร เป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ กล่าวคือ เป็นทางเลือกของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จะเลือกซื้อหรือจ้างหรือไม่ก็ได้ ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการขัดต่อทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ จึงเห็นสมควรสนับสนุนให้โรงงานแบตเตอรี่ทหารได้รับสิทธิพิเศษ ประเภทไม่บังคับ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษ ดังนี้

“อนุมัติให้โรงงานแบตเตอรี่ทหาร กองโรงงานอุตสาหกรรม กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ได้รับสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ โดยให้ ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมาย บัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะซื้อหรือจ้างผลิต

/หรือ ...

หรือการบริการเกี่ยวกับแบตเตอรี่ วัตถุพลอยได้จากการผลิต และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับแบตเตอรี่ จากโรงงานแบตเตอรี่ทหาร ให้สามารถติดต่อซื้อหรือจ้างหรือขอรับบริการได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”

๒.๓ สิทธิพิเศษที่เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิก จำนวน ๑ หน่วยงาน ได้แก่ สิทธิพิเศษของกรมส่งเสริมการเกษตรในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืช

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๗ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๕ อนุมัติให้ส่วนราชการ องค์การหรือรัฐวิสาหกิจที่ประสงค์จะสั่งซื้อเมล็ดพันธุ์พืชจากกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ สามารถสั่งซื้อได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษ ไม่ต้องสอบราคาหรือประกวดราคา นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ปัจจุบัน กรมส่งเสริมการเกษตรไม่มีการดำเนินงานตามภารกิจที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ได้รับสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชแล้ว และเห็นควรให้ยกเลิกสิทธิพิเศษดังกล่าว

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาแล้ว มีมติสรุปว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามหนังสือชี้แจงของกรมส่งเสริมการเกษตร ว่า ปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรไม่มีการดำเนินงานตามภารกิจที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ได้รับสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชแล้ว ดังนั้น การให้สิทธิพิเศษในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๗ ดังกล่าวข้างต้น จึงไม่มีความจำเป็นแล้วในสถานการณ์ปัจจุบัน จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกการให้สิทธิพิเศษแก่กรมส่งเสริมการเกษตร ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๗ แจ้งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑๕

๓. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับมติของคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ตามนัยข้อ ๒ ข้างต้น ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา พร้อมทั้งแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบต่อไป ดังนี้

๓.๑ พิจารณาให้หน่วยงานคงได้รับสิทธิพิเศษต่อไปตามเดิม จำนวน ๑๓ หน่วยงาน เนื่องจากการให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้สิทธิพิเศษที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งยังมีความจำเป็นที่จะขอให้ได้รับสิทธิพิเศษต่อไป เนื่องจากยังคงมีภารกิจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้ได้รับสิทธิพิเศษไว้ โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการได้รับสิทธิพิเศษ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

๓.๑.๑ สิทธิพิเศษของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในการรับจ้างหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือบริการประเภทพืช พืชจากเนื้อเยื่อ ทัศนกรรม และอาหารที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ แจ่งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๒ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

“กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือสั่งซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการประเภทพืช พืชจากเนื้อเยื่อ ทัศนกรรม และอาหารที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเป็นผู้ผลิตหรือจำหน่ายเอง ให้สามารถติดต่อซื้อหรือจ้างได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”

๓.๑.๒ สิทธิพิเศษของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ในการให้บริการด้านวิชาการและการวิจัย โดยยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจ่งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๓ และ กำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

(๑) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ประสงค์จะสั่งจ้างหรือใช้บริการด้านวิชาการและการวิจัยจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ให้ดำเนินการสั่งจ้างหรือใช้บริการภายในขอบวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบันฯ ได้โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ

(๒) สำหรับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะของตนเอง เห็นสมควรขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ได้พิจารณาสั่งการให้ถือปฏิบัติเป็นการภายในอีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓.๑.๓ สิทธิพิเศษขององค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด และสถาบันเกษตรกร ในการจำหน่ายข้าวสารและเครื่องอุปโภคและบริโภค โดยยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๒ แจ่งตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๔ และกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษใหม่ เป็นดังนี้

“อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ประสงค์จะซื้อข้าวสารและสินค้าประเภทเครื่องอุปโภคและบริโภคจากองค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ที่ใกล้ที่สุด ให้แจ้งหน่วยงานและหรือสถาบันเกษตรกรดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๓ ราย เพื่อให้มาเสนอราคาและให้ซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุดโดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกันตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ”